



**LÄNSRÄTTEN I
VÄNERSBORG**

Ingela Olofsson

DOM
2008-03-06
Meddelad i
Vänersborg

Mål nr
3499-07 E
3501-07 E
3502-07 E

SÖKANDE

1. Ulfab Väst AB, 556174-7998
Box 211
523 25 Ulricehamn

2. Läkartransporter Göteborg AB, 556510-9013
Högenvägen 99
423 63 Torslanda

3. Westambulans AB, 556437-1473
Box 43
450 43 Smögen

MOTPART

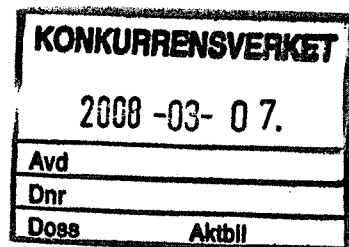
Västra Götalandsregionen, 232100-0131
c/o WESTMA
542 87 Mariestad

SAKEN

Ansökan om överprövning enligt lagen (1992:1528) om offentlig upphandling (LOU)

DOMSLUT

Länsrätten avslår ansökningarna.



Dok.Id 48436

Postadress
Box 1060
462 28 Vänersborg

Besöksadress
Residensgatan 23

Telefon
0521-27 03 00
E-post: lansrattenivanersborg@dom.se

Telefax
0521-27 03 80

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-12:00
13:00-16:00

BAKGRUND

Västra Götalandsregionen (VGR) genomförde en offentlig upphandling av "Ambulansvård SÄS". I beslut den 17 december 2007 tillkännagav VGR att styrelsen för SÄS, den 13 december 2007, beslutat att avbryta upphandlingen och driva ambulansstationerna i Herrljunga, Lerum och Ulricehamn i egen regi.

YRKANDEN M.M.

Ulfab Väst AB (Ulfab), mål nr 3499-07

Ulfab yrkar att länsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande. Upphandlingen är felaktig och beslutet om att avbryta upphandlingen och ta över verksamheten i egen regi grundar sig på kalkyler, där inte alla kostnader finns upptagna eller är upptagna till för lågt belopp. Hela beslutsprocessen vilar på felaktigt underlag. 1) Takpriset är angivet till 14 537 180 kr. En sammanräkning av de bilagda kalkylerna ger slutsumman 14 755 874 kr. Avvikelsen är 218 694 kr. 2) I kalkylen anges en lönekostnad per person och antal personer. Antalet personer som behövs för att drift och utbildningstid, vilket angivits i förfrågningsunderlaget, är rätt till antalet. Samma person kan vara både chef och verksam i ambulans till 100 procent, men troligtvis inte till samma lön som övriga anställda. Chefstillägg/arbetsledning saknas. Avvikelsen är ca 23 000 kr. 3) Kostnader för OB är för lågt räknat i 2008 års kostnadsläge. Avvikelsen är 46 000 kr exklusive sociala avgifter. 4) I kalkylen för Herrljunga saknas jourersättning med 112 000 kr exklusive sociala avgifter. Avvikelsen är 162 400 kr. 5) Övertidsersättning är räknad till en timma per månad och anställd. Kostnaden anges till 24 960 kr per år. I tjänstgöringstiden ingår jour med fyra timmar per natt. Angiven kostnad för övertid i samband med skiftbyte är inte rimlig. Ulfabs kalkylerade kostnad är 206 000 kr och bygger på mångårig drifterfarenhet av två av stationerna (Lerum och Ulricehamn). Avvikelsen

sen inklusive sociala avgifter är 236 600 kr. 6) I kalkylen har inte angivits någon kostnad för sjuklönersättning. Avvikelsen är ca 100 000 kr för samtliga stationer. 7) I kalkylen saknas kostnad för introduktion, vilket i förfrågningsunderlaget angivits till minst tre dagar hos SÄS (huvudmannen), där entreprenör svarar för samtliga kostnader. Detta finns inte upptaget i egna verksamhetens kalkyl. Avvikelsen är ca 10 000 kr. 8) Semesterersättning, sociala kostnader och försäkringar är svåra att utvärdera. Enligt vår beräkning är semesterkostnaden 110 000 kr plus sociala kostnader för lågt beräknad. 9) Inga kostnader finns angivna för kvalitetsarbetet. Avvikelsen är ca 100 000 kr. 10) Skatt och försäkring för fordon är beräknad till 10 000 kr. Enbart skatten uppgår till 9 172 kr per år och fordon. Avvikelsen är ca 30 000 kr. 11) Inga kostnader finns angivna för tvätt av fordon. Avvikelsen är ca 5 000 kr per år. 12) Kostnad för reservfordon liksom kostnad för bårutrustningar finns inte angivet. Avvikelsen är okänd. 13) I kalkylen finns inga kostnader för arbetsledning (stab). I Ambulansverksamhetens verksamhetsplan för 2007 finns angivet en kostnad för stab till 5 374 059 kr. I samma uppställning redovisas kostnaderna för ambulanssjukvård i Alingsås, Skene och Borås till 48 649 766 kr. Totalt blir det 54 023 825 kr och då utgör kostnaderna för overhead enbart inom ambulanssjukvården 9,9 procent. 14) Tittar man på totala budgeten, där även entreprenadkostnaderna för Herrljunga, Lerum och Ulricehamn ingår, är totalbudgeten 71 579 881 kr. Beräknar man stabskostnaden på denna summa är overheadkostnaden 7,5 procent. Stabskostnaden måste i ett jämförande anbud anges och belasta respektive verksamhetsgren. 15) Någon overheadkostnad finns inte heller angiven för VGR:s kostnader (WESTMA, personalavdelning, IT, ledningsfunktioner). Tidigare fanns från huvudmannen ett givet procenttal för denna kostnad. Tidigare fastslagen kostnad var 4,2 procent på totala summan. Utöver avsaknaden av overheadkostnader saknas kostnader och kostnader har blivit felaktigt beräknade till ett uppskattat värde av ca 1 760 000 kr. Enligt praxis skall också egna verksamhetens anbud belastas med verksamhetens overheadkostnad. I detta fall på 7,5

procent, vilket innebär ytterligare ca 1,1 miljoner kr. Rimligtvis ska också finnas en kostnad för VGR:s overhead som också ska tillkomma. Punkterna 1-9 ovan rör personalkostnader. I Ulfabs årsredovisning för år 2007 finns varje delkostnad angiven. VGR har beräknat övertidskostnaden till 1,5 timma per anställd och månad. VGR:s beräkning av schemaläggning är att ambulansbesättningen ska ha jour på arbetsplatsen fyra timmar per dygn, vilket innebär att varje uttryckning under jourtid innebär övertid. VGR:s beräkning bygger enbart på överlappningstid vid skiftbyte. Saknas gör den övertid som genereras när ambulansen under en månad finns på jour under 120 timmar. Ulfabgruppen har drivit ambulanssjukvården i Lerums kommun sedan år 1988 och i Ulricehamns kommun sedan år 2004 och har en fullständig kontroll över kostnadsbilden för respektive stationer. Ledningsansvarig för respektive station har ett tantiem, baserat på det ekonomiska resultatet för sin station, vilket gör att Ulfab har en noggrann och sårredovisad bokföring för varje enhet. Den kalkyl som varit underlag för beslutet att avbryta upphandlingen är behäftad med så många felaktigheter att egna verksamheten framstår som minst 2,9 miljoner kr billigare per år än vad som är verkligt. I VGR:s takpris ingår inte relevanta kostnader och i vissa fall har kostnader "gömts" i övriga verksamheten, vilket inte ger en rättvisande bild av de faktiska kostnaderna. Hela upphandlingen ska därför göras om, då samtliga anbud finns utlämnade och förhandlingar knappast kan genomföras mot bakgrund av detta.

Läkartransporter Göteborg AB (Läkartransporter), mål nr 3501-07

Läkartransporter yrkar att länsrätten ska besluta att upphandlingen inte ska avbrytas utan fullföljas med justering av SÄS takpris alternativt att takpriset förkastas helt och att Läkartransporter tilldelas upphandlingskontraktet i de områden där man angivit lägst pris. I andra hand yrkar Läkartransporter att länsrätten ska besluta att upphandlingen ska göras om och anför bl.a. följande. VGR:s beslut att avbryta upphandlingen och driva verksamheten i egen regi strider mot LOU. Beslutet grundar sig på felaktiga kalkyler och

att vissa kostnader inte beaktats. VGR har inte följt den i anbudsinbjudan angivna planen för kvalifikation och utvärdering. Angiven förhandlingsomgång har inte genomförts. Ingen av anbudsgivarna har således fått möjlighet att inkomma med slutbud. Om upphandlingen hade genomförts på ett korrekt sätt skulle Läkartransporter i vart fall ha utsetts till leverantör i ett ambulansområde. Läkartransporter har således lidit skada eller kan komma att lida skada till följd av de felaktigheter som begåtts i upphandlingen. Upphandlande enhet har valt förenklad upphandling som metod. Såsom utvärderingskriterier viktades priset till 100 procent. Innan slutbud skulle inges skulle förhandling genomföras med de anbudsgivare som uppfyllde samtliga skall-krav. Trots att datum var utsatta genomfördes aldrig denna förhandlingsomgång före det att upphandlingen avbröts. Dagar till förberedelse inför och genomförande av förhandling var redan avsatta. Således har Läkartransporter till följd av VGR:s oriktiga handlande redan drabbats av obefogade kostnader. I anbudsinbjudan angavs att Ambulanssjukvården i SÄS, i ett förseglat kuvert, skulle ange ett takpris för verksamheten motsvarande drift i egen regi. Om det vinnande anbudet översteg det framräknade takpriset skulle upphandlingen avbrytas och verksamheten drivas i egen regi. SÄS styrelse beslutade att upphandlingen skulle avbrytas med hänvisning till att samtliga anbud översteg angivet takpris. Det angivna takpriset är felaktigt. 1) Vid angivande av lönekostnad har stationschefen beräknats att ingå i den ordinarie personalstyrkan. En driftschef torde ha högre lön än ordinarie ambulansbesättning. Inom VGR ska första linjens chef ansvara för ca 25 medarbetare. Tillförs organisationen 24 medarbetare (3 x 8 medarbetare) borde detta medföra att ytterligare en chefsperson tillsätts. Kostnaden härför är ca 30 000 kr per månad exklusive sociala avgifter. 2) I kalkylen för ambulansen i Herrljunga har kostnaden för jourersättning utelämnats. 3) I kalkylen anges övertidsersättning till ca 1 timma per anställd och månad. Detta är orimligt. SÄS borde här kunna ange det exakta antalet beläggningstimmar fördelat över dygnet med stöd av förd statistik. 4) I kalkylen saknas kostnader för sjuklön. 5) I kalkylen saknas kostnader för vikarier. 6)

I kalkylen saknas kostnader för introduktion av nya medarbetare. 7) I kalkylen saknas kostnader för kvalitetssäkringsarbete, vilket utgör ett skallkrav i anbudsunderlaget. 8) I kalkylen saknas kostnader för tvätt av fordon. 9) I kalkylen saknas kostnader för reservfordon. 10) I kalkylen är kostnader för skatt och försäkring upptagna till för låga belopp. 11) I kalkylen är de egna OH-kostnaderna utelämnade. 12) I kalkylen är OH-kostnaderna för VGR utelämnade. Vid en jämförelse mellan Läkartransporters anbud och takpriset för område Lerum; 5 077 684 kr (Läkartransporters anbud efter justering för Ludvikamoms) och 4 910 699 kr (VGR:s takpris enligt kalkyl) skiljer det 166 985 kr eller 3,4 procent. Justeras takpriset med OH-kostnader (2 procent) skiljer endast 68 772 kr eller 1,37 procent. Detta utan att VGR:s takpris justerats för övriga felaktigheter. Prisskillnaden är inte av sådant betydande belopp att det finns skälig grund att avbryta upphandlingen. Hade upphandlande enhet genomfört planerade förhandlingar hade mycket väl Läkartransporters slutbud kunnat understiga angivet takpris. Under alla omständigheter hade Läkartransporters anbud understigit ett korrekt och enligt lagstiftarens intentioner uträknat takpris. För att leva upp till lagens krav på likabehandling krävs att ingen s.k. korssubventionering sker. Detta innebär att ingen annan del av verksamheten får stå för kostnader som de facto faller eller ska falla på den del av verksamheten som upphandlas. Upphandlade områden ska således ta sin del av kostnaderna för arbetsledning och administration. För år 2007 utgjorde stabens kostnader 15 procent av den totala budgeten. VGR:s angivna pris för bränslekostnad och körsträcka är sannolikt för lågt angivna. Beträffande körsträckan är den i kalkylen angiven till 8 200 mil/år. Häri ingår endast utförda uppdrag. Övriga körsträckor såsom t.ex. transport till och från service ingår inte i angivet antal mil. Sålunda ska antalet mil skrivas upp i förhållande till vad som angivits i kalkylen. Vidare förutsätter VGR att ambulansfordonen drar 1,0 liter diesel per mil. Detta är klart i underkant för ett fordon som väger 3,5 ton och framförs i utryckningskörning.

Westambulans AB (Westambulans), mål nr 3502-07

Westambulans yrkar att en ny upphandling genomförs och anför bl.a. följande. I punkten 2.11.3 i förfrågningsunderlaget anges följande. "Förhandling kommer att ske vid ett tillfälle. Förhandlingsgenomgång 27/11 och 28/11" – Alla skallkrav ska gås igenom och eventuella frågor beträffande kravspecifikationen och bilagorna klaras ut. – Anbudsgivaren presenterar sitt anbud med förslag till placering, kapacitet, schemaläggning och pris samt "hur" han tänkt lösa de i kravspecifikationen specificerade uppgifterna. Efter förhandlingsomgången utsänds brev med eventuellt förtydligande inför slutbudet. Det har inte genomförts. Den kalkyl som VGR presenterat som underlag för att avbryta upphandlingen är inte komplett. Väsentliga uppgifter som påverkar prisbilden saknas. Kalkylen nedan är framtagen avseende en enbilsstation/år 2009. När det gäller personalkostnader utgår Westambulans från centrala avtal och egna beräkningar. Vid beräkningarna har Westambulans utgått från kalkylen avseende Lerum.

	Enligt SÄS kalkyl	Beräknad kostnad
Jourersättning	112 000 kr	224 000 kr
Övertidersättning	25 000 kr	100 000 kr
Semesterersättning	6 700 kr	33 700 kr
Sjuklönersättning	0 kr ?	78 000 kr
Vikariekostnader utb.	0 kr ?	46 500 kr
Semestervikarier	175 000 kr	255 000 kr
Utbildningskostnader	16 000 kr	35 000 kr
Skatt och försäkring	10 000 kr	25 000 kr
Summa	344 700 kr	797 200 kr

Kostnader som Westambulans anser bör belasta SÄS kalkyl

Ny SSK SUB lön 2007	150 000 kr
Semesterlön vikarier	33 000 kr
Kvalitetsarbete	25 000 kr
Övertid passbyte	15 000 kr
Summa	223 000 kr

I detta exempel har hänsyn inte tagits till ökade sociala kostnader, reservambulans och overheadkostnader. Westambulans vill med ovanstående ex-

empel på brister i SÄS kalkyl visa att kostnader för en ambulans bör vara ca 650 000 kr – 700 000 kr högre per år.

VGR:s inställning

VGR anser att yrkandena ska lämnas utan bifall och anför bl.a. följande.

Samtliga mål: När anbudstiden löpte ut den 19 november 2007 hade sju anbud lämnats in. Efter öppnande av anbuden kunde VGR i ett tidigt skede av anbudsprövningen konstatera att det lägsta pris som lämnats i anbuden klart översteg det av VGR satta takpriset. VGR:s takpris uppgick till 14 537 180 kr och det lägsta anbudet var 15 742 558 kr efter reducering med sex procent motsvarande s.k. ”Ludvikamoms”. Denna reducering gjordes för att anbudspriset inte skulle särbehandlas i förhållande till VGR:s takpris, eftersom VGR enligt gällande rätt har möjlighet att tillgodoräkna sig s.k. Ludvikamoms med sex procent av hela kostnaden för verksamhet som avser vård och omsorg m.m. På den grunden att inkomna anbud prismässigt översteg det av VGR satta takpriset beslutade VGR, genom SÄS styrelse, den 13 december 2007 att avbryta upphandlingen och driva ambulanssjukvården i Herrljunga, Lerum och Ulricehamn i egen regi. Genom skrivelse den 17 december 2007 informerades anbudsgivarna om VGR:s beslut. VGR:s beslut om avbrytande har grundats på en uttrycklig förutsättning i förfrågningsunderlaget. När det gäller själva tidpunkten för beslutet om att avbryta upphandlingen ska beaktas att fråga är om förenklad upphandling. Förhandlingar upptas härvid på den upphandlande enhetens initiativ och en anbudsgivare kan aldrig kräva att förhandling ska äga rum. Det förhållandet att VGR avbrutit upphandlingen innan förhandling genomförts kan därmed inte utgöra grund för att upphäva VGR:s beslut om avbrytande. VGR har vidare i denna upphandling i ett tidigt skede av anbudsprövningen kunnat konstatera att samtliga inkomna anbud med betydande belopp översteg det satta takpriset samt att skillnaden var av den omfattningen att en förhandlingsomgång inte skulle kunna leda till ett annat beslut än att avbryta

ta upphandlingen. Det framstår som helt orimligt om en upphandlande enhet/myndighet i ett sådant fall ändå skulle vara tvungen att genomföra ytterligare steg i upphandlingsprocessen. Ett sådant förfarande kan inte anses förenligt med LOU och dess krav på affärsmässighet. SÄS driver redan idag ambulanssjukvården till största delen i egen regi. Takpriset avseende ambulansverksamheten för Ulricehamn, Herrljunga och Lerum är satt utifrån de besparingskrav som åvilar bl.a. ambulansverksamheten på SÄS. För ambulanssjukvårdens del minskar den ekonomiska ramen för såväl år 2008 som år 2009. Mot denna bakgrund måste verksamheten bl.a. öka sin produktion utan att öka kostnaderna för t.ex. arbetsledning och administration. VGR vitsordar att vissa kostnadsposter saknas eller har beräknats lågt i den kalkyl som ligger till grund för det av VGR satta takpriset. Kalkylen har således vissa brister. Beloppsmässigt är emellertid dessa brister begränsade och kalkylen kan inte anses ha varit så orealistisk att den kunnat fränkännas betydelse i förevarande sammanhang. Även om kalkylen justeras i de avseenden där VGR vitsordar att det finns vissa brister framgår således, att inkomna anbud överstiger satt kostnadstak och att saklig grund för att avbryta förhandlingen föreligger.

Ulfab: Ulfab anger 15 olika punkter där VGR anses brista i sin kalkyl m.m.

I det följande bemöter VGR Ulfabs påståenden. 1) VGR:s takpris bygger på beräknade årskostnader för att driva ambulansverksamheten i Ulricehamn, Herrljunga och Lerum (kalkyler bifogas). Den för upphandlingen aktuella avtalsperioden skulle påbörjas den 1 januari 2009. Som takpris har VGR därför angett ett medelvärde av årskostnaderna för åren 2009 och 2010. 2) Till följd av de ovan beskrivna sparkraven förutsätts att den verksamhet som bedrivs i egen regi håller sig inom befintlig personalstyrka vad avser arbetsledning. Arbetsuppgifterna på chefsnivå fördelas därför mellan befintliga chefer. Någon ytterligare chefstjänst är inte aktuell vid drift i egen regi och därmed ingen ökad kostnad i detta avseende. 3) VGR:s kostnader bygger på ett medelvärde för åren 2009 och 2010. Kostnaden för år 2008 har

inte beaktats. Med den schemaläggning som VGR planerar för verksamheten vid drift i egen regi beräknas kostnaden hålla sig inom angivna ramar.

4) Det är korrekt som Ulfab anger att posten jourersättning saknas i SÄS underlag. Kostnaden är dock liten i detta sammanhang och förändrar inte det inbördes förhållandet mellan SÄS och övriga anbudsgivare eller mellan takpris och lägsta anbud. 5) Övertidsersättningen är riktigt angiven i kalkylen och är beräknad till 1,5 timmar enkel övertid per person och månad. Någon längre överlappningstid i schemaläggningen ska inte förekomma bl.a. mot bakgrund av angivna besparingar. 6) I kalkylen angiven lönekostnad ingår även kostnad för sjuklönersättning. VGR har enbart räknat med kostnader för yrkeskategorin sjuksköterska och inte inbegripit den lägre betalda kategorin ambulanssjukvårdare, vilket innebär att kostnaden för sjuklönersättning täcks inom kalkylen. 7) Kostnaden för introduktion ingår i den av VGR redovisade kalkylen avseende lönekostnad. 8) Semesterersättningen är beräknad utifrån VGR:s avtal och är korrekt beräknad. Den privata marknaden har andra löneavtal än den kommunala verksamheten och torde använda andra procentsatser. 9) Kostnaden för kvalitetsarbete finns redan inom den nuvarande ambulansorganisationen. Några extra kostnader beräknas inte vid drift i egen regi på grund av stordriftsfördelar. 10) Det är korrekt som Ulfab anger att kostnaderna för skatt och försäkring av fordonen är för lågt beräknade. 11) Det är korrekt som Ulfab anger att kostnad saknas för tvätt av fordon. 12) Kostnad för reservfordon och bårutrustningar täcks med befintliga reservfordon och ryms inom befintliga kostnader för fordonsparken. Inga kostnader uppstår vid drift i egen regi på grund av stordriftsfördelar. 13-14) Ambulansverksamhetens stab har i dag ett övergripande ansvar för såväl egna som inhyrda ambulanser. I staben ingår ambulansöverläkare, utbildningssköterska, trafikinstruktör och verksamhetschef. Dessa funktioner kommer att finnas kvar även om hela ambulansverksamheten skulle övergå och drivas i privat regi. Någon ytterligare kostnad uppstår således inte med anledning av denna upphandling. 15) OH-kostnader för VGR:s övergripande verksamhet har inte angivits. Ska en

sådan kostnad anges torde den kunna beräknas till 2 procent. Procentsatsen 4,2 procent kan inte verifieras eller vitsordas. Ulfab kan under alla förhållanden inte anses ha visat att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. VGR har haft saklig grund för att avbryta upphandlingsförfarandet. Förfarandet innebär inte att VGR har åsidosatt LOU eller gemenskapsrättsliga principer för offentlig upphandling.

Läkartransporter: Läkartransporter anger 12 punkter där VGR anses brista i sin kalkyl m.m. I det följande bemöter VGR Läkartransporters påståenden.

1) På grund av sparkrav har arbetsuppgifterna på chefsnivå fördelats mellan befintliga chefer, varför någon ytterligare chefstjänst inte är aktuell och därmed ingen ökad kostnad. Eftersom SÄS redan idag driver ambulansverksamhet finns en organisation för denna. En anpassning sker inom denna organisation vid övertagande av den aktuella verksamheten. Det förutsätts att den verksamhet som bedrivs i egen regi håller sig inom befintlig personalstyrka vad avser arbetsledning. 2) Det är korrekt att jourersättningen saknas i kalkylen för Herrljunga. Kostnaden är dock liten i detta sammanhang och förändrar inte det inbördes förhållandet vad avser SÄS takpris och lägsta anbud, dvs. Läkartransporters anbud. 3) Övertidsersättningen är riktigt angiven i kalkylen och är beräknad till 1,5 timmar enkel övertid per person och månad. Någon längre överlappningstid i schemalaggningen ska inte förekomma bl.a. mot bakgrund av angivna besparingar. 4) I kalkylen angiven lönekostnad ingår kostnad för sjuklöneersättning. I kalkylen har VGR räknat med enbart kostnader för yrkeskategorin sjuksköterska och inte inbegripet den lägre betalda kategorin ambulanssjukvårdare, vilket innebär att kostnaden för sjuklöneersättning täcks inom kalkylen. 5) Ingår i VGR:s kalkyl för angiven lönekostnad. 6) Kostnaden ingår i VGR:s kalkyl för angiven lönekostnad. 7) Kostnaden för kvalitetsarbete finns redan inom den nuvarande ambulansorganisationen. Någon extra kostnad beräknas inte vid drift i egen regi på grund av stordriftsfördelar. 8) Det är korrekt som Läkartransporter anger att kostnad saknas för tvätt av fordon. 9) Kostnad för re-

servfordon täcks med befintliga reservfordon och ryms inom befintliga kostnader för fordonsparken. Inga ytterligare kostnader beräknas vid drift i egen regi på grund av stordriftsfördelar. 10) Det är korrekt som Läkartransporter anger att kostnaderna för skatt och försäkring är för lågt beräknade. 11) Ambulansverksamhetens stab har idag ett övergripande ansvar för såväl egna som inhyrda ambulanser. I staben ingår ambulansöverläkare, utbildningssköterska, trafikinstruktör och verksamhetschef. Dessa funktioner kommer att finnas kvar även om hela ambulansverksamheten skulle övergå och drivas i privat regi. Någon ytterligare kostnad uppstår således inte med anledning av denna upphandling. 12) OH-kostnader för regionens övergripande verksamhet har inte angivits. Skall en sådan kostnad anges torde den kunna beräknas till 2 procent. Vad Läkartransporter anför angående bedömningen av helt eller delat anbud kan konstateras att oavsett om upphandlingen skulle delas mellan orter så ligger Läkartransporters anbud över takpriset. Vid detta förhållande kan Läkartransporter under alla förhållanden inte anses ha visat att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. VGR har haft saklig grund för att avbryta upphandlingsförfarandet. Förfarandet innebär inte att VGR har åsidosatt LOU eller gemenskapsrättsliga principer för offentlig upphandling.

Westambulans: Upphandlingen var en förenklad upphandling, där alla leverantörer har rätt att delta, deltagande leverantörer ska lämna skriftligt anbud och den upphandlande enheten får förhandla med en eller flera anbudsgivare. Av anbudsinvjudan, avsnitt 2.11.1 – 2.11.2 framgår att anbudsprövningen skulle ske i två steg, kvalificering av anbudsgivare och anbudsutvärdering. Vidare framgår att om inkomna anbud kvalificerade sig till steg två i prövningen, dvs. till anbudsutvärderingen, skulle det/de anbud antas som var det/de för VGR lägsta pris med hänsyn till utvärderingskriteriet pris. I anbudsinvjudan, avsnitt 2.11.3 angav VGR att förhandling kommer att ske vid ett tillfälle. I samma avsnitt angavs datum för förhandlingsomgång och beskrevs hur förhandlingen skulle genomföras. I avsnitt 2.12 i anbudsinvjudan

dan redogjorde VGR för förutsättningarna för ett avbrytande av upphandlingen. I avsnittet föreskrev VGR således följande. ”Innan anbudstidens utgång kommer Ambulanssjukvården SÄS att i förseglat kuvert till Länsstyrelsen inlämna ett takpris per ambulansstation för egen drift av entreprenaden. Detta takpris motsvarar kostnaden för drift i egen regi. Överstiger vinnande anbudsgivares pris det inlämnade takpriset kommer upphandlingen att avbrytas och drivas i egen regi. Om inget anbud motsvarar ställda krav kan upphandlingen avbrytas och samtliga anbud förkastas. Om upphandlingen avbryts kommer samtliga anbudsgivare att underrättas om detta.” Westambulans anger ett antal kostnadsposter, som enligt bolaget, är felaktiga eller felaktigt saknas i VGR:s kalkyl. När det gäller *jourersättning* saknas denna kostnadspost i den kalkyl som avser Herrljunga. Kostnaden är dock liten i aktuellt sammanhang och förändrar inte det inbördes förhållandet mellan SÄS och övriga anbudsgivare eller mellan takpris och lägsta anbud. *Övertidersättning* är riktigt angiven i VGR:s kalkyl och är beräknad till 1,5 timmar enkel övertid per person och månad. Någon längre överlappningstid i schemalaggningsen ska inte förekomma bl.a. mot bakgrund av de ovan beskrivna besparingskrav som åvilar ambulansverksamheten vid SÄS. Den *semesterersättning* som anges i VGR:s kalkyl är beräknad utifrån VGR:s avtal och är korrekt beräknad. Den privata marknaden har andra löneavtal än den kommunala verksamheten och torde använda andra procentsatser. I kalkylen angiven lönekostnad ingår även kostnad för *sjuklönersättning*. I kalkylen har VGR räknat med enbart kostnader för yrkeskategorin sjuksköterska och inte inbegripit den lägre betalda kategorin ambulanssjukvårdare, vilket innebär att kostnaden för sjuklönersättning täcks inom kalkylen. VGR vitsordar att kostnaderna för skatt och försäkring är för lågt beräknade i kalkylen. Beträffande kostnader för *kvalitetsarbete* finns dessa kostnader redan inom den nuvarande ambulansorganisationen. Några extra kostnader beräknas inte vid drift i egen regi på grund av stor driftsfördelar. När det gäller kostnader för *reservfordon* täcks dessa med befintliga reservfordon och ryms inom befintliga kostnader för fordonspar-

ken. Inga kostnader uppstår vid drift i egen regi på grund av stordriftsfördelar. I fråga om *OH-kostnader* för regionens övergripande verksamhet har sådana kostnader inte beaktats i kalkylen. Ska en sådan kostnad anges torde den kunna beräknas till 2 procent av den totala direkta kostnaden för den verksamhet som upphandlas, dvs. ca 295 000 kr. När det gäller VGR:s driftskalkyl i övrigt anser VGR att den är korrekt beräknad. Återigen ska betonas att kalkylen har sin grund i de besparingskrav och de ekonomiska ramar som gäller för ambulansverksamhet vid SÄS under aktuell period. VGR vitsordar således att vissa kostnadsposter saknas eller har beräknats lågt i den kalkyl som ligger till grund för det av VGR satta takpriset. Beloppsmässigt är bristerna begränsade och kalkylen kan inte anses ha varit så orealistisk att den kunnat fränkännas betydelse i förevarande sammanhang. Även om kalkylen justeras i de avseenden där VGR vitsordar att det finns vissa brister framgår att inkomna anbud överstiger satt kostnadstak och att saklig grund för att avbryta förhandlingen föreligger. Vid detta förhållande kan Westambulans under alla förhållanden inte anses ha visat att bolaget lidit eller kan komma att lida skada. VGR:s beslut om avbrytande har grundats på en uttrycklig förutsättning i förfrågningsunderlaget. VGR har haft saklig grund för att avbryta upphandlingsförfarandet. Förfarandet innebär inte att VGR har åsidosatt LOU eller gemenskapsrättsliga principer för offentlig upphandling.

DOMSKÄL

Gällande bestämmelser m.m.

Upphandlingen har påbörjats före den 1 januari 2008 och lagstiftningen rörande offentlig upphandling skall därför tillämpas i dess lydelse fram till den 31 december 2007.

Enligt 1 kap. 4 § LOU skall upphandling göras med utnyttjande av de konkurrensmöjligheter som finns och även i övrigt genomföras affärsmässigt.

Anbudsgivare, anbudssökande och anbud skall behandlas utan ovidkommande hänsyn.

I 6 kap. 3 § tredje stycket LOU anges att det av förfrågningsunderlaget skall framgå om ett anbud kan komma att antas utan föregående förhandling.

Av 7 kap. 1 § första stycket LOU framgår att en leverantör som anser att han lidit eller kan komma att lida skada enligt 2 § får i en framställning till länsrätten ansöka om åtgärder enligt nämnda paragraf.

Enligt 7 kap. 2 § samma lag skall länsrätten om den upphandlande enheten har brutit mot 1 kap. 4 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, besluta att upphandlingen skall göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

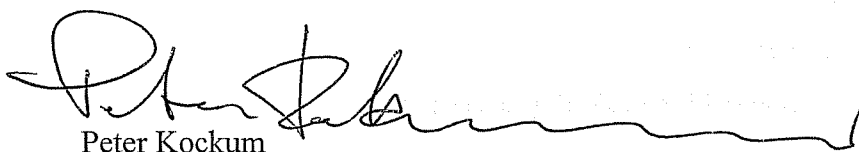
I Kommentarer, Offentlig upphandling, Margareta Hentze, Hans Sylvén, Upplaga 1:2, 1998 s. 316-317 anges beträffande 6 kap. 3 § tredje stycket LOU följande. Det har inte varit avsikten att en upphandlande enhet i något läge skulle kunna tvingas till förhandlingsbordet.

Länsrätten gör följande bedömning

I förfrågningsunderlaget anges dels att förhandling kommer att ske vid ett tillfälle, dels att upphandlingen kan avbrytas om vinnande anbudsgivares pris överstiger det av Ambulanssjukvården SÄS, i förseglat kuvert till länsstyrelsen, inlämnade takpriset. Anbudsgivarna har således haft anledning att utgå från att upphandlingen under vissa omständigheter kunde komma att avbrytas. VGR vitsordar att kalkylen som ligger till grund för det inlämnade takpriset innehåller vissa felberäkningar, men gör gällande att kalkylen inte

varit så orealistisk att den ska fränkännas betydelse. Kalkyler kan tas fram på olika sätt. Som exempel kan nämnas att sökandena har beräknat kostnaderna för jourersättning, skatt och försäkring till olika belopp. Det framgår tydligt av förfrågningsunderlaget att VGR inte till varje pris kommer att genomföra upphandlingen av "Ambulansvård SÄS". Efter korrigering av de av VGR vitsordade felberäkningarna i den egna kalkylen är det fortfarande en differens mellan takpriset och den vinnande anbudsgivarens pris med ca 700 000 kr. Enligt länsrättens mening har VGR därför haft sakliga skäl för att avbryta upphandlingen. Att VGR inte hållit förhandlingar med leverantörerna innan man beslutade att avbryta upphandlingen medför ingen annan bedömning. Ansökningarna skall således avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1 B)



Peter Kockum